

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 223/2025-74

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Škubla & Partneri s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite (pôvodne Národnej kriminálnej agentúry), proti postupu Krajskej prokuratúry v Bratislave (pôvodne Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-35/UBOK-FV-ZA-2024 (pôvodne pod ČVS: PPZ-342/NKA-BA2-2019) a proti uzneseniu Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 2/23/1000-295 z 12. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36. ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 18 v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite (pôvodne Národnej kriminálnej agentúry) a postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (pôvodne Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-35/UBOK-FV-ZA-2024 (pôvodne pod ČVS: PPZ-342/NKA-BA2-2019) **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Ústavnú sťažnosť vo zvyšnej časti **o d m i e t a**.
3. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. mája 2024 (doplnenou podaním z 28. júna 2024 a v znení vyjadrení z 13. septembra 2024 a 20. februára 2025) domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 10 ods. 1 a 2, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite (ďalej len „ÚBOK“), [pôvodne Národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „NAKA“)] a postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“), [pôvodne Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „ÚŠP“)] v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-35/UBOK-FV-ZA-2024, pôvodne vedenom pod ČVS: PPZ-342/NKA-BA2-2019 (ďalej len „trestné konanie“) a uznesením ÚŠP č. k. VII/2 Gv 2/23/1000-295 z 12. marca 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal, aby ÚBOK (pôvodne NAKA) a krajská prokuratúra (pôvodne ÚŠP) konali v trestnom konaní bez zbytočných prieťahov a zároveň žiada priznanie finančného zadosťučinenia 30 000 eur.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa napadla v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2024“) IV. senátu ústavného súdu a sudcom spravodajcom v tejto veci sa stal sudca ústavného súdu a člen IV. senátu ústavného súdu Ladislav Duditš, ktorý ústavnému súdu oznámil dôvody svojho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci. Z oznámenia vyplýva, že sudca Ladislav Duditš bol ako *ad hoc* sudca členom komory Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá už rozhodovala vo veci sťažovateľa aj v rozsahu jeho námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti. Po posúdení všetkých okolností v predmetnej veci rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 363/2024-5 z 18. júna 2024 o vylúčení sudcu Ladislava Duditša z konania a rozhodovania v tejto veci.

3. V súlade s čl. III. ods. 2 písm. b) a c) rozvrhu práce na rok 2024, podľa ktorého neprítomného alebo vylúčeného člena štvrtého senátu zastupuje člen tretieho senátu ústavného súdu a zároveň z rozhodovania vylúčeného vekom staršieho člena štvrtého senátu zastupuje vekom starší člen tretieho senátu, v spojení s čl. III. ods. 4 rozvrhu práce na rok 2024, podľa ktorého ak bol z rozhodovania veci patriacej do pôsobnosti senátu vylúčený sudca spravodajca, novým sudcom spravodajcom sa stáva sudca, ktorý podľa rozvrhu práce vylúčeného sudcu spravodajcu zastupuje [§ 47 ods. 2 tretia veta zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], sa v sťažovateľovej veci stal sudcom spravodajcom člen III. senátu ústavného súdu sudca Ivan Fiačan.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v podstatnom namieta nečinnosť odporcov, ktorá bola konštatovaná v náleze č. k. I. ÚS 448/2021-453 z 10. novembra 2022 (ďalej len „nález“) v súvislosti s nepreverením pôvodu a zákonnosti nahrávok nachádzajúcich sa na USB

zaistenom 16. októbra 2018 v rámci domovej prehliadky u [REDAKOVANÉ] v inej trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-259/NKA-ZA2-2019 ako stopa č. 21 (ďalej len „nahrávky“). Nahrávky mali byť výsledkom použitia informačno-technických prostriedkov Slovenskou informačnou službou (ďalej len „SIS“) v spravodajskej akcii pod názvom „Gorila“. Ústavný súd v náleze aj s ohľadom na rozsudok ESLP vo veci [REDAKOVANÉ] proti Slovenskej republike z 23 júna 2022 (ďalej len „rozsudok ESLP“) uviedol, že sťažovateľ má postavenie obete v zmysle čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 10 ods. 1 a 2 listiny a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru vo vzťahu k výsledkom použitia informačno-technických prostriedkov SIS. Zároveň ústavný súd konštatoval, že považuje sťažovateľa za osobu oprávnenú (majúcu záujem) na zistení pôvodu nahrávok, a to na účel vykonania rozsudku ESLP. Ústavný súd posúdil vykonanie procesných úkonov uskutočnených NAKA v súvislosti s overením autenticity nahrávok a dospel k záveru, že tento postup nepovažoval za efektívny.

5. Ďalej z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením NAKA z 23. novembra 2022 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia 1“ alebo „prvé obvinenie“). Proti uzneseniu o vznesení obvinenia 1 podal sťažovateľ 1. decembra 2022 sťažnosť, na podklade ktorej bolo toto uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené uznesením ÚŠP sp. zn. VII/2 Gv 2/23/1000 z 12. februára 2024 (ďalej len „uznesenie o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia 1“).

6. Napadnutým uznesením ÚŠP z 12. marca 2024 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a pokračovací zločin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. a) a b) a ods. 3 Trestného zákona (ďalej tiež ako „druhé obvinenie“).

7. Druhé obvinenie bolo voči sťažovateľovi vznesené aj na základe nahrávok, pričom prokurátor ÚŠP k tomu v napadnutom uznesení uviedol, že *„v súčasnosti možné (napriek momentálne maximálne vyvíjanej snahe zo strany o.č.t.k. o overovanie pôvodu) s potrebnou mierou istoty potvrdiť, resp. určiť, či vôbec a do akej miery sú totožné materiály uverejnené pod tzv. názvom Gorila v roku 2011, nahrávky na tzv. stope č. 21 a nejaké eventuálne minulé výstupy zo skutočnej služobnej činnosti SIS“*.

8. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky uznesením sp. zn. IV/3 Pz 17/24/1000 z 10. apríla 2024 zrušila napadnuté uznesenie a uznesenie o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia 1 postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Generálna prokuratúra sa totiž nestotožnila s názorom dozorového prokurátora ÚŠP o prerušení výkonu funkcie vyšetrovateľky NAKA *ex lege* v čase vydania prvého obvinenia. Otázkami spojenými s autenticitou nahrávok, na základe ktorých bolo sťažovateľovi vznesené druhé obvinenie, sa uznesenie generálnej prokuratúry nezaoberalo a bolo zrušené z procesných dôvodov. V čase podania ústavnej sťažnosti bol teda sťažovateľ opätovne obvinený na základe uznesenia o vznesení obvinenia 1, v nadväznosti na čo generálna prokuratúra prikázala krajskej prokuratúre, aby vo veci znovu konala a rozhodla.

9. Po podaní ústavnej sťažnosti bolo uznesenie o vznesení obvinenia 1 postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené uznesením krajskej prokuratúry sp. zn. 20 Kv 217/24/1100 z 2. septembra 2024.

10. V súvislosti s namietanou nečinnosťou odporcov sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza nasledujúci chronologický prehľad procesných úkonov v súvislosti s preverení pôvodu a legality nahrávok.

11. Na základe pokynu dozorového prokurátora ÚŠP z 3. februára 2023 sa vyšetrovatelka NAKA obrátila na SIS so žiadosťou o informáciu o tom, či nahrávky sú kópiami originálnych nahrávok pochádzajúcich z operácie SIS „Gorila“. Vybavenie tejto žiadosti z 1. marca 2023 vyšetrovatelka v júni 2023 urgovala. Dňa 11. septembra 2023 vydal dozorový prokurátor ÚŠP pokyn, ktorým žiadala NAKA o doplnenie žiadosti z 13. marca 2023 najmä o otázku, či SIS spolu s prípadným odstúpením informácií z činnosti SIS odovzdala príslušným orgánom aj nahrávky (záznamy) z tejto činnosti. Tento pokyn splnila vyšetrovatelka NAKA po šiestich mesiacoch žiadosťou adresovanou SIS z 22. marca 2024. K uvedenému poskytla SIS vyjadrenie zo 7. júna 2023 s dôvetkom, že ide o utajovanú písomnosť so stupňom utajenia tajné, ktorá sa nachádza v utajovanej prílohe vyšetrovacieho spisu.

12. Sťažovateľ v čase podania ústavnej sťažnosti 17. mája 2024 ako porušovateľov svojich základných práv označil NAKA, krajskú prokuratúru a z procesnej opatrnosti aj generálnu prokuratúru. Urobil tak vzhľadom na skutočnosť, že s účinnosťou od 20. marca 2024 bol zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení uznesenia Ústavného súdu SR uverejneného pod č. 41/2024 Z. z., ÚŠP zrušený a podľa § 56ah zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov došlo k prechodu pôsobnosti ÚŠP na príslušné krajské prokuratúry. Doplnením ústavnej sťažnosti z 28. júna 2024 vzal sťažovateľ ústavnú sťažnosť voči generálnej prokuratúre späť, pretože mu bolo oznámené, že v jeho veci sa príslušnou dozorovou prokuratúrou stala krajská prokuratúra.

13. V priebehu konania na ústavnom súde k 31. augustu 2024 zanikla NAKA a na základe rozhodnutia prezidenta Policajného zboru bol za nástupnícky organizačný útvar NAKA zriadený ÚBOK.

14. Vzhľadom na uvedené bude ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti ďalej konať s krajskou prokuratúrou a s ÚBOK.

II.

Argumentácia sťažovateľa

15. Sťažovateľ v prvom rade namieta postup NAKA a ÚŠP spočívajúci v neodstránení a pokračovaní v protiústavnej nečinnosti aj po vydaní nálezu, keďže NAKA nepreverila pôvod a zákonnosť nahrávok, resp. nevykonala na ten účel efektívne úkony, vecne sa nevysporiadala s týmito otázkami a ÚŠP tento postup odobril a nezabezpečil žiadnu nápravu.

16. Sťažovateľ uvádza, že NAKA a ÚŠP sa za dobu jeden a pol roka od vydania nálezu vo vzťahu k prevereniu pôvodu nahrávok a ich zákonnosti obmedzili iba na internú komunikáciu medzi nimi v podobe pokynov a na dve nadväzujúce žiadosti adresované SIS. Týmito úkonmi sa im pôvod nahrávok dostatočne preveriť nepodarilo, iné úkony neurobili a napriek tomu a v príkrom rozpore s nálezom a rozsudkom ESĽP ÚŠP predmetné nahrávky dôkazne použil proti sťažovateľovi pri vznesení druhého obvinenia.

17. Takýto postup NAKA a ÚŠP nemožno na účely preverenia pôvodu nahrávok v zmysle kritérií nálezu považovať za dostatočný a efektívny, a to osobitne vzhľadom na čas, ktorý uplynul od vydania nálezu, ako aj na celkovú dobu (už takmer päť rokov), počas ktorej NAKA a ÚŠP nahrávkami disponujú.

18. Nečinnosť NAKA a ÚŠP značne prekračuje rámec „bežnej“ nečinnosti vzhľadom na špecifické okolnosti, ako je rozsudok ESLP, a ignorovanie podstaty nálezu. Sťažovateľom tvrdené podozrenie o zámernej nečinnosti NAKA a ÚŠP mali zapríčiniť porušenie nielen jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ale aj práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v konečnom dôsledku aj porušenie jeho práva na ochranu súkromia.

19. Sťažovateľ v tejto argumentačnej línii poukazuje na nález sp. zn. III. ÚS 610/2023, v ktorom ústavný súd konštatoval porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov NAKA a ÚŠP v trestnej veci podozrenia z údajného obchodovania s nahrávkami a ich predaja sťažovateľovi, ktorá je vedená pod ČVS: PPZ-72/NKA-BA2-2019 (tzv. vec „Arpáš“).

20. Sťažovateľ namieta aj porušenie čl. 18 dohovoru, a to v spojení s porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda s porušením jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Uvádza, že protiústavná nečinnosť NAKA a ÚŠP pri preverení pôvodu nahrávok vrátane vecného (ne)vysporiadania sa s touto otázkou môže byť motivovaná mimoprocesnými dôvodmi, keďže právna neistota o pôvode nahrávok im v skutočnosti vyhovovala a poskytovala zámienu na účelové nakladanie s nahrávkami, o čom svedčí aj vznesenie obvinenia proti sťažovateľovi. NAKA a ÚŠP mali od získania nahrávok a aj po vydaní nálezu dostatok času na riadne preverenie pôvodu a zákonnosti nahrávok. V tomto smere mohli nepochybne vykonať aj iné úkony ako podanie dvoch žiadostí SIS.

21. V druhom rade sťažovateľ namieta dôkazné použitie nahrávok bez odstránenia právnej neistoty o ich pôvode v trestnom stíhaní zo strany dozorového prokurátora ÚŠP pri vznesení druhého obvinenia proti sťažovateľovi.

22. Podľa názoru sťažovateľa zo strany ÚŠP išlo o úmyselný zásah, ktorý sa napriek vedomosti o právnej neistote o pôvode nahrávok rozhodol ignorovať podstatu nálezu, rozsudok ESLP, ako aj pravidlá dokazovania v trestnom konaní. Túto vedomosť pritom sám explicitne priznal, keď v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pôvod nahrávok sa dosiaľ preveriť nepodarilo a že sa tým má v konečnom dôsledku zaoberať súd v trestnom súdnom konaní.

23. Nezákonný zásah do práva na ochranu súkromia sťažovateľa nebol odstránený ani zrušením druhého obvinenia, keďže generálna prokuratúra zrušila napadnuté uznesenie iba z procesných dôvodov bez preskúmania otázky použitia nahrávok ako dôkazu voči sťažovateľovi. Za týchto okolností pre sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho práv zrušenie druhého obvinenia nemôže predstavovať žiadnu satisfakciu.

24. Uvedeným postupom ÚŠP došlo podľa sťažovateľa jednak k prehlbeniu pretrvávajúceho porušenia práva sťažovateľa na ochranu súkromia, ale aj k jeho osobitnému (ďalšiemu) porušeniu. Sťažovateľ ako obeť porušenia tohto práva v zmysle rozsudku ESLP totiž mohol legitímne očakávať, že sa proti nemu v žiadnom trestnom konaní nebudú dôkazne používať materiály alebo informácie, ktorých existencia sama osebe v zmysle rozsudku ESLP porušuje jeho právo na ochranu súkromia a ktoré by preto mali byť na účely odstránenia tohto protiprávneho stavu zničené. To isté

platí aj o informáciách a materiáloch, pri ktorých o tom existuje dôvodné podozrenie, a to až kým sa preverí ich pôvod. V zmysle nálezu sú takýmto materiálom aj nahrávky, keďže existuje dôvodné podozrenie, že pochádzajú z činnosti SIS.

25. Tým, že ÚŠP zjavne uprednostnil vznesenie druhého obvinenia pár dní pred zánikom ÚŠP pred poskytnutím efektívnej právnej ochrany porušenému právu sťažovateľa na ochranu súkromia prostredníctvom zabezpečenia odstránenia právnej neistoty o pôvode nahrávok, došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na inú právnu ochranu.

26. Sťažovateľ napokon namieta porušenie svojho práva podľa čl. 18 dohovoru v spojení s čl. 8 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ten upravuje zákaz zneužitia právomoci štátu spočívajúci v obmedzení vecného základného práva podľa dohovoru (takým je aj právo podľa čl. 8) na iný účel, ako je to podľa príslušného substantívneho článku dohovoru prípustné (napr. podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru). Sťažovateľ tvrdí, že hlavným účelom obmedzenia jeho práva podľa čl. 8 dohovoru spočívajúceho v použití nahrávok proti nemu na vznesenie druhého obvinenia bez odstránenia právnej neistoty o ich pôvode bol účel mimoprocený, t. j. taký, ktorý nesúvisel s jediným, potenciálne legitímnym účelom obmedzenia základného práva, a to obmedzením na účely potrieb dokazovania v trestnom konaní. Javí sa totiž, že namietaný protiprávny postup ÚŠP bol zámerný, pričom bol primárne motivovaný najmä neochotou NAKA a ÚŠP riadne a včas preveriť pôvod nahrávok, keďže im právna neistota o tomto pôvode v skutočnosti vyhovuje a poskytuje im zámienu pre účelové nakladanie s nahrávkami tak, ako sa im v tej-ktorej situácii hodí, a ďalej snahou o to, aby bol sťažovateľ obvinený ešte pred zrušením ÚŠP za každú cenu, t. j. aj za cenu nezákonného, nezrozumiteľného a uponáhľaného druhého obvinenia.

27. Sťažovateľ uvádza, že nemá možnosť predložiť priamy dôkaz o mimoprocených motiváciách NAKA a ÚŠP. Na namietanie porušenia čl. 18 dohovoru to však ani nie je potrebné, pretože podľa judikatúry ESLP je na štáte, aby preukázal opak. Účelom čl. 18 dohovoru je totiž zamedziť zneužitiu moci zo strany štátnych orgánov. Pri posudzovaní, či konanie štátnych orgánov odporuje čl. 18 dohovoru, je podstatné to, či bolo toto konanie motivované postranným (právom nepredpokladaným) účelom. Za takýto postranný účel ESLP v minulosti považoval aj politicky motivované trestné stíhania alebo iné konania. Sťažovateľ v tomto smere uvádza, že v čase vznesenia druhého obvinenia sa viedol silný politický zápas o ďalšiu existenciu ÚŠP, ktorého súčasťou boli aj verejné vyhlásenia predstaviteľov tohto ÚŠP o tom, že rušenie ÚŠP pomáha práve osobám ako sťažovateľ. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že postranný účel odporcov bol v jeho veci prevládajúci, obzvlášť v kontexte hrubého ignorovania rozsudku ESLP a nerešpektovania podstaty nálezu.

28. Vo vyjadrení z 13. septembra 2024 sťažovateľ uvádza, že skutočnosť, že po zrušení prvého obvinenia nemá v trestnom konaní procesné postavenie obvineného, nie je rozhodujúca. Odôvodňuje to tým, že už v náleze priznal ústavný súd sťažovateľovi postavenie obete porušenia práva na ochranu súkromia v zmysle rozsudku ESLP. Z uznesenia o zrušení obvinenia 1 totiž vyplýva, že pôvod a zákonnosť nahrávok neboli stále preverené, dozorový prokurátor považuje za pravdepodobné, že nahrávky majú pôvod v činnosti SIS a že nahrávky nie je možné dôkazne použiť bez preverenia a ustálenia ich pôvodu a zákonnosti. Ani úkonom vyšetrovatelky NAKA zo 7. júna 2024, ktorým požiadala SIS o preverenie pôvodu nahrávok, nedošlo k odstráneniu namietanej nečinnosti odporcov. S názorom prokurátora spočívajúcim v nemožnosti zničenia

nahrávok (ktorú sťažovateľ požadoval) bez nepochybného ustálenia otázky o ich pôvode, a to aj z dôvodu možného naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 Trestného zákona, sťažovateľ nesúhlasí. V dôsledku pretrvávajúcej protiústavnej nečinnosti je sťažovateľ ako obeť porušenia práva na ochranu súkromia stále vystavený právnej neistote o pôvode nahrávok, čím sa navyše oddiaľuje aj efektívny výkon rozsudku ESLP.

29. Dňa 20. februára 2025 doručil sťažovateľ ústavnému súdu ďalšie vyjadrenie k ústavnej sťažnosti. V ňom uvádza, že 18. decembra 2024 nahliadol do vyšetrovacieho spisu, pričom z jeho predloženej časti nevyplývalo, že by orgány činné v trestnom konaní preverili pôvod a zákonnosť nahrávok a ani neprijali v tejto otázke žiadne závery. Z tohto vyplýva, že nečinnosť odporcov a z nej plynúca právna neistota o otázke pôvodu nahrávok stále pretrváva. S odkazom na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 48/2024 z 29. januára 2024 vydaný v konaní o inej ústavnej sťažnosti sťažovateľa tvrdí, že záver o pôvode a zákonnosti nahrávok mohli a mali v súčasnosti viesť urobiť odporcovia aj v tomto trestnom konaní, pretože ústavný súd dospel k záveru, že tzv. spis Gorila zverejnený na internete pochádza z činnosti SIS.

30. Priznanie finančného zadosťučinenia 30 000 eur sťažovateľ odôvodňuje závažnosťou a intenzitou namietaného porušenia jeho práv tým, že ani po vydaní nálezu NAKA a ÚŠP svoju protiústavnú nečinnosť neodstránili a pokračovali v nej. Namietaným postupom navyše prispeli k tomu, že rozsudok ESLP Slovenská republika ani po takmer dvoch rokoch od jeho vydania efektívne nevykonala a súčasne existuje dôvodné podozrenie, že namietaný protiprávny postup bol zámerný, pričom bol primárne motivovaný mimoprocesnými (právom nepredpokladanými) cieľmi.

31. Vzhľadom na povahu namietaných zásahov do základných práv sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o vydaní dočasného opatrenia spočívajúceho v povinnosti NAKA a krajskej prokuratúry zdržať sa používania nahrávok ako dôkazu v trestnom stíhaní, a to až kým neodstránia právnu neistotu o pôvode a zákonnosti nahrávok.

III.

Vyjadrenie ÚBOK, generálnej a krajskej prokuratúry

32. V rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd vyzval odporcov, aby sa k veci vyjadrili a poskytli prehľad procesných úkonov v súvislosti so sťažovateľom tvrdenou nečinnosťou.

III.1. Vyjadrenie ÚBOK:

33. Vzhľadom na organizačné zmeny súvisiace so zánikom NAKA bolo 24. septembra 2024 ústavnému súdu doručené podanie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odboru právnych služieb, sekcie legislatívy a právnych služieb. Podanie obsahovalo len všeobecné stanovisko bez vyjadrenia sa k presným časovým a skutkovým okolnostiam veci vzhľadom na rozsiahlosť vyšetrovacieho spisu a skutočnosť, že nový vyšetrovací tím bol zatiaľ len v procese jeho kreovania.

34. Dňa 21. februára 2025 bolo ústavnému súdu doručené stanovisko ÚBOK, v ktorom uviedol, že od 10. novembra 2022 (t. j. od vydania nálezu) boli pre účely objasnenia pôvodu nahrávok vykonané tieto úkony: žiadosti adresované SIS z 13. marca 2023, 25. júna 2024 a 28. augusta 2024 a vo februári 2025 je naplánovaný výsluch [REDAKOVANÉ]. Originál spisu vedeného pod ČVS:

PPZ-342/NKA-BA2-2019 (v súčasnosti PP-35/UBOK-FV-ZA-2024) fyzicky prevzal vedúci tímu 2. decembra 2024.

III.2. Vyjadrenie generálnej prokuratúry:

35. Generálna prokuratúra vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 2. februára 2025 uviedla, že v predmetnom trestnom konaní, v súčasnosti vedenom na krajskej prokuratúre pod sp. zn. 20 Kv 217/24/1100, bol sťažovateľ v pozícii obvineného od 23. novembra 2022 do 2. septembra 2024, pričom k odstráneniu stavu jeho právnej neistoty prispela krajská prokuratúra. S odkazom na judikatúru ústavného súdu navrhla ústavnú sťažnosť odmietnuť, pretože vzhľadom na zrušenie obvinenia už stav právnej neistoty voči sťažovateľovi nepretrváva. V ostatnom sa stotožnila s vyjadrením krajskej prokuratúry.

III.3. Vyjadrenie krajskej prokuratúry:

36. Krajská prokuratúra predložila na výzvu ústavného súdu prehľad procesných úkonov v trestnej veci sťažovateľa, ktoré boli vykonané pre účely preverenia pôvodu predmetnej nahrávky. Gro procesných úkonov tvorili písomné žiadosti o súčinnosť a písomná komunikácia medzi dozorovým prokurátorom ÚŠP, vyšetrovateľom NAKA a SIS, a to aj po zániku ÚŠP, keď bol 2. mája 2024 spis pridelený novému dozorovému prokurátorovi krajskej prokuratúry.

37. Z dôvodu zániku NAKA k 31. augustu 2024 a súčasne zriadením UBOK k 1. septembru 2024 dozorový prokurátor v priebehu septembra až októbra 2024 opakovane zisťoval informácie o organizačnej zložke Policajného zboru, ktorej bola predmetná trestná vec pridelená, a o novom vec realizujúcom vyšetrovateľovi. V dňoch 25. októbra 2024 a 29. novembra 2024 sa uskutočnili konzultácie stavu konania, v rámci ktorých dozorový prokurátor podrobne upravil vec realizujúceho vyšetrovateľa o ďalších procesných úkonoch, ktoré je potrebné vo veci vykonať, okrem iného aj o potrebe zadováženia odpovede od SIS na dožiadanie vo veci preverenia pôvodu nahrávky a potrebe výsluchu [REDAKOVANÉ] k zaistenej veci. Dňa 13. januára 2025 a 17. januára 2025 sa vo veci uskutočnili ďalšie konzultácie stavu konania, v rámci ktorých vyšetrovateľ prokurátora ústne upovedomil o obsahu odpovede SIS. Písomnú odpoveď vyšetrovateľ podá po spracovaní príslušných náležitostí na úseku utajovaných skutočností, keďže písomnosť je v režime „Dôverné“.

38. Krajská prokuratúra tvrdí, že postup v predmetnej veci je plynulý, ale dĺžka konania je determinovaná zmenami právnej úpravy v oblasti pôsobnosti prokuratúry a organizačnými zmenami v rámci Policajného zboru. Pripúšťa, že oprávnené a dotknuté osoby za to nenesú žiadnu mieru zodpovednosti, tieto úkony ale mali a majú nespochybniteľný a pomerne zásadný vplyv na plynulosť realizovaných trestných konaní.

39. Krajská prokuratúra zároveň uviedla, že uznesením č. k. 20 Kv 217/24/1100-85 z 2. septembra 2024 bolo podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené uznesenie o vznesení obvinenia I a vyšetrovateľovi bolo uložené, aby vo veci znova konal a rozhodol aj s poukazom na potrebu prednostného vysporiadania sa s otázkou možného premlčania trestného stíhania z dôvodu nadobudnutia účinnosti novely Trestného zákona.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

40. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K namietanému porušeniu čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 10 ods. 1 a 2 listiny a čl. 8 dohovoru v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a k namietanému porušeniu čl. 18 dohovoru v spojení s čl. 8 dohovoru postupom pôvodne ÚŠP v trestnom konaní a napadnutým uznesením ÚŠP:

41. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho práva na súkromie (čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 10 ods. 1 a ods. 2 listiny a čl. 8 dohovoru) v spojení s porušením práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny) postupom ÚŠP a napadnutým uznesením. V podstatnom uvádza, že druhé obvinenie mu bolo vznesené na základe nahrávok bez toho, aby bola odstránená právna neistota o ich pôvode, a že napadnuté uznesenie generálna prokurátora zrušila len z procesných dôvodov.

42. Sťažovateľ teda namieta porušenie označených základných práv za situácie, keď napadnuté uznesenie bolo právoplatne zrušené uznesením generálnej prokuratúry z 10. apríla 2024 podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pretože dospela k záveru, že je nezákonné. Z uvedeného vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti sa už sťažovateľ nenachádzal v procesnej pozícii obvineného, teda zásah do jeho práv napadnutým uznesením nemohol trvať.

43. Rovnako tak sťažovateľova námietka, že generálna prokuratúra zrušila napadnuté uznesenie výlučne z procesných dôvodov, nemôže z logiky veci obstáť. Ústavný súd v prejednávanej veci považoval za podstatnú a rozhodujúcu z hľadiska ďalšieho posudzovania opodstatnenosti ústavnej sťažnosti tú skutočnosť, že druhé obvinenie bolo sťažovateľovi zrušené pred podaním ústavnej sťažnosti. Ústavný súd pripisuje rozhodujúci význam aj tej skutočnosti, že generálna prokuratúra *ex officio* po preskúmaní napadnutého uznesenia ÚŠP dospela k záveru o dôvodnosti jeho zrušenia. Inými slovami, generálna prokuratúra v konečnom dôsledku rozhodla v prospech sťažovateľa, pričom nie je relevantné, z akých dôvodov k tomuto výsledku dospela. Tým došlo k situácii, že ani rozhodnutie ústavného súdu vo vzťahu k námietkam sťažovateľa už nijako nemôže vylepšiť jeho právnu pozíciu, pretože v jeho osobnej sfére zásah ÚŠP v podobe napadnutého uznesenia nemôže objektívne vyvolať ujmu.

44. Ústavný súd teda konštatuje, že za danej procesnej situácie sa námietka porušenia základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu napadnutým uznesením posunula do výlučne akademickej roviny. V takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. IV. ÚS 242/08, III. ÚS 875/2016, ako aj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/99 z 8. septembra 1999 publikované v Sbírcе nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl.), pretože chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa.

Ak je totiž sťažovateľom namietaný zásah do jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný. V danom prípade táto podmienka splnená nie je, keďže napadnuté uznesenie ÚŠP bolo zrušené uznesením generálnej prokuratúry. V okolnostiach daného prípadu by tak eventuálne vyhovie ústavnej sťažnosti sťažovateľa nemalo vo vzťahu k napadnutému uzneseniu ÚŠP žiadnu právnu relevanciu.

45. Ústavný súd je preto toho názoru, že vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny by rozhodnutím, ktoré už bolo v čase rozhodovania ústavného súdu zrušené, bolo zbytočné. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade uznesením ÚŠP, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba ústavne relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením ÚŠP a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

46. Namietané porušenie hmotných práv sťažovateľa (čl. 19 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 1 a 2 listiny a čl. 8 dohovoru) je spojené s porušením ústavných práv sťažovateľa procesnej povahy. Zjavná neopodstatnenosť porušenia procesných ústavných práv sťažovateľa preto vedie k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj týchto hmotných ústavných práv, a preto bola ústavná sťažnosť aj v tejto časti odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

47. Pokiaľ ide o námietku porušenia referenčného kritéria obsiahnutého v čl. 18 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že uvedený článok dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (m. m. I. ÚS 476/2014, II. ÚS 908/2016, III. ÚS 15/2025). Ústavný súd z týchto dôvodov a v nadväznosti na už uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.2. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 10 ods. 1 a 2 listiny a čl. 8 dohovoru v spojení s porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a k namietanému porušeniu čl. 18 dohovoru v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom NAKA a ÚŠP:

48. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 2 listiny a čl. 8 dohovoru, a to všetko v spojení s porušením svojho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny postupom NAKA a ÚŠP. Ďalej namieta porušenie čl. 18 dohovoru v spojení s porušením

čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda s porušením svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom NAKA a ÚŠP.

49. Ústavný súd zistil, že v tejto časti namietaného porušenia základných práv sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, pričom opodstatnenosť tvrdení v nej obsiahnutých sa posúdi v konaní vo veci samej. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť prijal v tejto časti na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

50. V ďalšom konaní bude ústavný súd skúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa uvedených v ústavnej sťažnosti, a to aj v nadväznosti na predchádzajúce rozhodnutia ústavného súdu súvisiacich s vecou sťažovateľa, a rozhodne o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

IV.3. K návrhu na vydanie dočasného opatrenia:

51. Sťažovateľ napokon navrhuje vydanie dočasného opatrenia vo vzťahu k NAKA a krajskej prokuratúre. Má spočívať v ich povinnosti zdržať sa v trestnom konaní nakladania s nahrávkami ako s dôkazom, ako aj ich kópiami a inými derivátmi. Sťažovateľ odôvodňuje návrh tým, že NAKA a ÚŠP (teraz krajská prokuratúra) nemali úprimný záujem na preverení pôvodu nahrávok a prokurátor ÚŠP túto protiústavnú nečinnosť využil pri vznesení druhého obvinenia voči sťažovateľovi. Uvádza, že okolnosti predmetnej veci odôvodňujú obavu, že nahrávky budú proti sťažovateľovi opätovne použité v trestnom konaní, a to bez odstránenia neistoty o pôvode a zákonnosti nahrávok.

52. Podľa § 130 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

53. Ústavný súd uvádza, že aj napriek tomu, že ústavnú sťažnosť v časti prijal na ďalšie konanie, vydanie dočasného opatrenia v prejednávanej veci neprichádza do úvahy. Predmetom meritórneho rozhodovania ústavného súdu totiž bude posúdenie sťažovateľom tvrdenej nečinnosti, resp. zbytočných priesťahov NAKA a ÚŠP. V prípade vydania dočasného opatrenia by bolo potrebné posudzovať tie isté otázky, ktoré musia byť posúdené aj pre účely rozhodnutia v merite veci. Ide o zistenie, či k zásahu do základných práv sťažovateľa došlo alebo dochádza. Zatiaľ čo pri iných druhoch zásahu jeho samotná existencia ešte nemusí znamenať aj jeho protiústavnosť, v prípade zbytočných priesťahov v konaní posúdenie tejto otázky celkom zjavne splyva s rozhodovaním o veci samej, takže vydanie osobitného procesného rozhodnutia predbežnej a dočasnej povahy stráca zmysel (porov. MACEJKOVÁ, I., BÁRÁNY, E., BARICOVÁ, J., FIAČAN, I., HOLLÄNDER, P., SVÁK, J. a kolektív: *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár*. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020, s. 987).

54. Sťažovateľ v odôvodnení návrhu na vydanie dočasného opatrenia sám uvádza, že ochrany pred už formulovaným zásahom (pozri bod 50 tohto rozhodnutia) sa vecne domáha predovšetkým prostredníctvom bodu II petitu ústavnej sťažnosti, v ktorom sa navrhuje vyslovenie porušenia tam

označených základných práv postupom a napadnutým uznesením ÚŠP. Ústavný súd však ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol (pozri časť IV.1 tohto rozhodnutia), čo z povahy veci predstavuje prekážku na vydanie dočasného opatrenia.

55. Ústavný súd v tomto smere pripomína, že na základe nahrávok vznesené druhé obvinenie bolo generálnou prokuratúrou zrušené. Navyše, prokurátor krajskej prokuratúry uznesením z 2. septembra 2024 zrušil tiež uznesenie o vznesení obvinenia 1 aj vo vzťahu k sťažovateľovi (ktoré nebolo založené na nahrávkach). V ňom sa vyjadril aj k procesnej použiteľnosti nahrávok a dospel k záveru, že bez zreteľného preskúmania pôvodu, pôvodcu a legality nahrávok a potvrdenia, že nejde o tzv. sekundárny materiál (prípadne kópiu primárneho materiálu) z použitia informačno-technických prostriedkov zo strany SIS, na tento materiál (zvukovú stopu) toho času nemožno prihliadať a nemožno z nej vychádzať.

56. Uvádzané obavy z opätovného sťažovateľom tvrdeného zásahu do jeho základných práv budúcim použitím nahrávok zo strany orgánov činných v tomto trestnom konaní majú neistý a skôr špekulatívny charakter. Hroziacu ujmu v podobe potencionálneho budúceho vznesenia obvinenia v trestnom konaní na základe predmetných nahrávok nemožno považovať v čase rozhodovania ústavného súdu za takú, ktorá by bola spôsobilá vytvoriť u sťažovateľa stav, ktorý je nereparovateľný alebo je reparovateľný len čiastočne, prípadne veľmi ťažko.

57. Za súčasnej procesnej situácie, keď v trestnom konaní boli sťažovateľovi zrušené všetky obvinenia a prebieha tzv. trestné stíhanie vo veci (ktorého súčasťou sú aj úkony smerujúce k prevereniu pôvodu nahrávok), ústavný súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by mal doň aktívne vstupovať vydaním sťažovateľom navrhnutého dočasného opatrenia spočívajúceho v zdržaní sa nakladania nahrávok ako s dôkazom. Tým by ústavný súd *de facto* implicitným spôsobom prejudikoval záver o pôvode a legalite predmetných nahrávok a neprípustným spôsobom si tak prisvojoval právomoc orgánov činných v trestnom konaní, ktoré sú povolané na to, aby posúdili zákonnosť dôkazov.

58. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, že návrhu na vydanie dočasného opatrenia nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2025

Libor Duľa
predseda senátu